

Inbreng van Nederlandse Vereniging Duurzame Energie, Energie-Nederland en Netbeheer Nederland

Inbreng voor het Commissiedebat Stikstof en mestbeleid op 28 januari 2026

Het stikstofslot raakt veel sectoren in ons land, ook de duurzame energiesector. Bedrijven die werken aan duurzame energie(infrastructuur)projecten ondervinden vaak veel vertraging. Soms kunnen projecten zelfs niet uitgevoerd worden door de stikstofregels. Dat is des te erger, omdat duurzame energie veelal geen of veel minder stikstofuitstoot met zich meebrengt en dus bijdraagt aan de oplossing. Terwijl energienetten nodig zijn om burgers en bedrijven in staat te stellen te verduurzamen. De (tijdelijke) uitstoot van stikstof tijdens de bouw is een fractie van de stikstofwinst tijdens de levensduur van een duurzaam energieproject.

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE), Energie-Nederland (E-NL) en Netbeheer Nederland (NBNL) vragen u de energiesector de ruimte te bieden dat reductiepotentieel te verzilveren.

Pak alle ruimte die het EU Grid Package biedt

In december 2025 publiceerde de Europese Commissie haar [European Grid Package](#) (EGP). Dit pakket maatregelen bevat voorstellen om energie-infrastructuur versneld te kunnen aanleggen en vergunningen vlotter te verlenen. Mede op aandringen van de Nederlandse regering (middels deze '[non paper](#)') biedt het European Grid Package ruimte aan lidstaten om voor de bouw van infrastructuur voor elektriciteit en bijvoorbeeld groene waterstof een uitzondering te maken op het toepassen van de stikstofregels. Dat is in potentie een belangrijke doorbraak, waarmee honderden bouwprojecten voor de uitbreiding van het stroomnet die nu vertraging oplopen geholpen kunnen zijn. Dat helpt de energietransitie vooruit en beperkt bovendien netcongestie. De Kamer vroeg in de [motie Flach](#) al om zo'n uitzondering, overigens niet alleen voor infraprojecten, maar ook voor duurzame energieprojecten als opwek. De [motie Klos](#) vroeg de mogelijkheden die het EGP biedt zo snel mogelijk in wetgeving om te zetten.

We vragen u er bij de regering op aan te dringen vaart te zetten achter de wettelijk vertaling van de EGP, zeker ook voor het benutten van ruimte die geboden wordt de stikstofregels niet toe te passen op energie-infrastructuurprojecten.

Daarnaast vragen wij u erop te blijven aandringen een dergelijke uitzonderingsclausule niet alleen voor energie-infrastructuurprojecten te laten gelden, maar ook voor projecten waarbij duurzame energie wordt opgewekt of opgeslagen en voor projecten die kritisch zijn voor de leveringszekerheid (denk aan assets die onderdeel kunnen zijn van een toekomstig capaciteitsmechanisme of lokale 'flectender' projecten) en die vertraging of erger ondervinden door de stikstofregels. Betrek daarbij de optie van een ADC-toets, zoals [Van Doorne](#) in een juridische analyse schetst.

Noodzaak stevig en geborgd maatregelenpakket tegen stikstof

Zonder stevig geborgd pakket maatregelen dat de uitstoot van stikstof die de natuur belast beperkt, worden veel ideeën om de energiesector te ontzien juridisch heel lastig. NVDE, E-NL en NBNL steunen daarom de [voorstellen](#) die een coalitie van Bouwend Nederland, VNO-NCW, Natuur & Milieu en Natuurmonumenten eind 2024 deed om de stikstofuitstoot in Nederland zo snel mogelijk te verminderen. Het startpakket van de regering biedt daartoe een aanzet, maar ook nog niet meer dan dat. Zonder zo'n geborgd pakket met een evenwichtige bijdrage uit alle sectoren zullen voorstellen als [het vervangen van de KDW-omgevingswaarden voor stikstof](#) de sector nog verder het juridische moeras in trekken.

Wij vragen u aan te dringen op het nemen van een geborgd pakket maatregelen waarmee de uitstoot in 2030 met 40 procent wordt gereduceerd.

Schoon en emissieloos bouwen

Om te voorkomen dat duurzame energieprojecten vertraging oplopen of helemaal stilvallen, werken aannemers, initiatiefnemers en opdrachtgevers hard om te bouwen zonder uitstoot van stikstof. Zo worden problemen met vergunningen beperkt of voorkomen. Klein en middelgroot bouw- en transportmaterieel wordt al volop geëlektrificeerd. Ook waterstof wordt ingezet. Echter, zwaar en specialistisch materieel en zware vrachtwagens zijn nog niet altijd in een uitstootvrije variant beschikbaar. [APPM](#) maakte in opdracht van de NVDE en E-NL de actuele stand van zaken op en doet aanbevelingen om schoon en emissieloos bouwen te versnellen en mainstream te maken.

Aannemers, zeker in het MKB, hebben ruimte nodig om de extra investeringen te doen, voordat zij deze kunnen terugverdienen in hun opdrachten. Daarnaast zullen aannemers met een geruster hart een dure, schone machine kopen, als zij er zicht op hebben dat opdrachtgevers daar ook écht om gaan vragen en bereid zijn ervoor te betalen. Schoon bouwen moet dus de norm worden bij aanbestedingen en opdrachtgevers.

Wij vragen u erop toe te zien dat bestaande subsidieregelingen voor emissieloos bouw- en transportmaterieel ruimhartig toegepast blijven en het budget op peil blijft.